

Hylli i Dritës: Lahuta e Identitetit

Ardiana Kula

Gjergji i vogël po kërkonte në tavanin e vjetër të gjyshit kur gjeti një revistë të pluhurosur me titullin Hylli i Dritës. Ndërsa shfletonte faqet e saj, ai ndjeu një fllad të freskët mali që vinte nga tregimet e lashta që flinin brenda atyre fletëve të verdha.

Gjyshi i tij, me duart që dridheshin lehtë nga mosha, uroi mirëseardhjen e nipit dhe hoqi nga muri lahutën e vjetër prej druri. Ai i shpjegoi Gjergjit se ky instrument nuk ishte thjesht dru e korda, por vetë zëri i maleve dhe kujtesa e kombit tonë.

Sapo gjyshi filloi t'u binte kordave, muret e dhomës u zhdukën dhe u zëvendësuan nga majat e larta e me dëborë të Alpeve Shqiptare. Qielli u mbush me një dritë të artë që rrezatonte nga faqet e poemës së madhe të Fishtës, duke e kthyer dhomën në një botë legjendash.

Papritur, para syve të tyre u shfaqën Muji dhe Halili, dy vëllezërit kreshnikë me fuqi mbinjerëzore që mbronin kullat dhe nderin e malësisë. Ata qëndronin si shkëmbinj të gjallë midis mjegullës, duke treguar qëndresën e pamposhtur të popullit shqiptar ndër shekuj.

Gjergji pa se si vargjet e Lahutës së Malësisë merrnin jetë, duke treguar betejat e lavdishme për liri dhe pavarësi. Çdo tingull i lahutës ishte një dëshmi e historisë që nuk u harrua kurrë falë këngëve të rapsodëve që u kënduan brez pas brezi.

Në pyjet e dendura dhe buzë krojeve, Zanat e malit vallëzonin rreth kreshnikëve, duke u dhënë atyre forcë dhe urtësi në kohë rreziku. Këto krijesa mitologjike përfaqësonin lidhjen e shenjtë midis natyrës shqiptare dhe shpirtit të pathyeshëm të njerëzve të saj.

Përmes imazheve që kalonin si një ëndërr e gjallë, djali kuptoi se si gjuha dhe traditat u ruajtën përmes këtyre tregimeve epike edhe në kohët më të vështira. Epika e Fishtës ishte si një mburojë shpirtërore që mbronte identitetin kombëtar nga stuhitë e historisë.

Në një kënd të vizionit, ai pa At Gjergj Fishtën duke shkruar me penë në dritën e një qiriri, duke thurur lavdinë e kombit në vargje të pavdekshme. Çdo fjalë e tij ishte një gur i çmuar që forconte kështjellën e madhe të kulturës dhe vetëdijes shqiptare.

Gjyshi pushoi së luajturi dhe qetësia u rikthye në dhomën e vjetër, por sytë e Gjergjit tani shkëlqenin nga një krenari e re. Ai e kuptoi se Hylli i Dritës nuk ishte thjesht një revistë, por një pishtar që ndriçonte rrugën e të ardhmes përmes dritës së të shkuarës.

Gjergji u ul pranë gjyshit dhe vendosi duart mbi lahutë, i betuar për të mësuar këngët e herëshme të të parëve të tij. Tani ai e dinte se duke ruajtur eposin dhe vargjet e Fishtës, ai po mbante gjallë zemrën dhe shpirtin e Shqipërisë për brezat që do vijnë.